

اقتصاد

روزنامه صبح ایران

جنگ در بن بست دیپلماسی

از برتری میدانی تا فشارهای جهانی

صفحه ۲

باز خوانی کینه ترامپ نسبت به ایران تسلیم ناپذیر

ماجرای توهمات هالیوودی یک رئیس‌جمهور!

صفحه ۲

سناریوی ۲۰۰ دلاری جدی شد

نفت از کنترل خارج شد

اگر تا پیش از این، داده‌های بنیادین مانند سطح ذخایر، میزان تولید اوپک و رشد اقتصادی چین نقش تعیین‌کننده‌ای در جهت‌دهی به قیمت‌ها داشتند، اکنون این «ریسک ژئوپلیتیک» است که به مهم‌ترین متغیر اثرگذار تبدیل شده و بازار را وارد فاز نوسان‌های تند و پیش‌بینی‌ناپذیر کرده است.

در ابتدای این بحران، قیمت نفت برنت که در محدوده‌ای نسبتاً باثبات و نزدیک به ۷۰ دلار در هر بشکه قرار داشت، تنها طی چند روز و همزمان با نخستین نشانه‌های درگیری نظامی، با جهشی کم‌سابقه مواجه شد و به کانال ۹۰ دلار وارد شد. این رشد سریع بیش از آنکه ناشی از کاهش واقعی عرضه باشد، حاصل شکل‌گیری انتظارات تورمی و نگرانی از اختلال در مسیرهای حیاتی انتقال انرژی بود.

شرح در همین صفحه

<p>لرزش پرده سینما زیر سایه جنگ در سال ۱۴۰۴</p> <p>مخاطبان سینما آب رفتند</p> <p>صفحه ۸</p>
--

<p>بازار مسکن در سال ۱۴۰۴ چگونه گذشت</p> <p>از رکود تورمی تا وقفه در ساخت‌وساز</p> <p>صفحه ۵</p>

<p>چرا «تعلیق قرارداد» تنها سهم کارگر از هر بحرانی است؟</p> <p>تولید زیرعرش جنگنده‌های دشمن</p> <p>صفحه ۳</p>
--

سخن نخست

بهار سرخ

نوروز ۱۴۰۵ در حالی از راه می‌رسد که تقویم ما با روزهایی عجین شده که بوی باروت و حماسه می‌دهند. طبیعت جامه نو بر تن می‌کند و زمین نفس می‌کشد، اما مام میهن همچنان در میانه نبردی است که نه ما آن را برگزیدیم و نه از آن هراسی داریم. شروع سال جدید، این بار نه فقط جشنی برای دگرگونی فصل‌ها، که نمادی از تجدید عهد ملتی

سناریوی ۲۰۰ دلاری جدی شد

نفت از کنترل خارج شد

شود، احتمال تداوم سیاست‌های انقباضی افزایش می‌یابد و این مسئله می‌تواند به نوبه خود بر رشد اقتصادی و در نهایت بر تقاضای نفت اثرگذار باشد. با در نظر گرفتن مجموعه این عوامل، می‌توان گفت که چشم‌انداز بازار نفت در ماه‌های آینده بیش از هر زمان دیگری به تحولات سیاسی وابسته است. در سناریویی که تنش‌ها کاهش یابد و مسیرهای انتقال انرژی به حالت عادی بازگردند، احتمال بازگشت قیمت‌ها به سطوح پایین‌تر و تثبیت در محدوده ۸۰ تا ۱۰۰ دلار وجود دارد. این سناریو مستلزم ایجاد نوعی ثبات نسبی در منطقه و کاهش ریسک‌های ژئوپلیتیک است؛ موضوعی که در شرایط فعلی هنوز با عدم قطعیت‌های زیادی همراه است.

در سناریوی دوم که از سوی بسیاری از تحلیلگران محتمل‌تر ارزیابی می‌شود، تداوم درگیری‌ها و حفظ سطحی از ناامنی در منطقه می‌تواند باعث باقی ماندن قیمت‌ها در سطوح بالا شود. در این حالت، نفت احتمالاً در بازه ۱۰۰ تا ۱۵۰ دلار نوسان خواهد کرد و بازار همچنان به اخبار و تحولات سیاسی واکنش‌های سریع نشان خواهد داد. این سناریو به معنای تداوم وضعیت فعلی است؛ وضعیتی که در آن نه بحران به‌طور کامل تشدید می‌شود و نه به‌طور کامل فروکش می‌کند. اما در بدبینانه‌ترین سناریو، تشدید درگیری‌ها و گسترش آن به زیرساخت‌های کلیدی انرژی می‌تواند بازار را با یک شوک واقعی عرضه مواجه کند. در چنین شرایطی، احتمال جهش قیمت نفت به سطوح بسیار بالا، حتی تا محدوده ۱۵۰ تا ۲۰۰ دلار نیز مطرح می‌شود. تحقق این سناریو می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای برای اقتصاد جهانی داشته باشد و حتی زمینه‌ساز یک رکود اقتصادی در سطح بین‌المللی شود.

در مجموع، آنچه بازار نفت در هفته‌های اخیر تجربه کرده، بیش از آنکه یک روند قیمتی مشخص باشد، نوعی ورود به «دوره بی‌ثباتی ساختاری» است؛ دوره‌ای که در آن پیش‌بینی‌ها با عدم قطعیت‌های جدی مواجه‌اند و رفتار بازار بیش از هر چیز تحت تأثیر متغیرهای غیرقابل پیش‌بینی قرار دارد. در چنین شرایطی، مهم‌ترین ویژگی بازار نه سطح قیمت‌ها، بلکه دامنه نوسانات آن است؛ نوساناتی که می‌توانند در کوتاه‌ترین زمان ممکن جهت بازار را تغییر دهند و تصمیم‌گیری را برای فعالان اقتصادی دشوارتر کنند.

بر این اساس، به نظر می‌رسد بازار نفت در آینده نزدیک نیز از همین الگوی رفتاری پیروی کند؛ الگویی که در آن هر خبر سیاسی می‌تواند به‌سرعت به یک سیگنال قیمتی تبدیل شود و مسیر بازار را تغییر دهد. تا زمانی که وضعیت ژئوپلیتیک در منطقه به ثبات نرسد، انتظار بازگشت به شرایط آرام و قابل پیش‌بینی گذشته چندان واقع‌بینانه نخواهد بود و نفت همچنان در مدار نوسان‌های شدید باقی خواهد ماند.

مقطعی نیز می‌توانند اثرات قابل‌توجهی بر قیمت‌ها داشته باشند و بازار را به سمت سطوح بالاتر هدایت کنند.

در مقابل، برخی عوامل بازدارنده نیز وجود دارند که می‌توانند مانع از تداوم رشد شدید قیمت‌ها شوند. یکی از این عوامل، نگرانی از کاهش تقاضای جهانی در صورت افزایش بیش از حد قیمت نفت است. تجربه‌های گذشته نشان داده که قیمت‌های بسیار بالا می‌توانند به کاهش مصرف انرژی، کند شدن رشد اقتصادی و حتی ورود اقتصاد جهانی به رکود منجر شوند. بنابراین، در حالی که شوک‌های عرضه تمایل به افزایش قیمت‌ها دارند، نگرانی‌های مربوط به تقاضا می‌توانند به‌عنوان یک نیروی تعدیل‌کننده عمل کنند و مانع از جهش‌های بی‌حدوحصر شوند.

در همین راستا، واکنش سایر تولیدکنندگان نیز اهمیت زیادی دارد. برخی کشورها ممکن است در واکنش به افزایش قیمت‌ها، تولید خود را افزایش دهند تا از فرصت ایجادشده بهره‌برداری کنند. با این حال، محدودیت‌های فنی، سیاسی و حتی زیرساختی باعث می‌شود که این افزایش تولید در کوتاه‌مدت نتواند به‌طور کامل جایگزین کاهش احتمالی عرضه از منطقه خلیج فارس شود. به همین دلیل، بازار همچنان نسبت به هرگونه تحول در این منطقه حساس باقی مانده و کوچک‌ترین تغییر در وضعیت امنیتی می‌تواند به واکنش‌های قیمتی قابل‌توجهی منجر شود.

در بخش دیگری از این تحولات، نقش انتظارات تورمی نیز پررنگ‌تر شده است. افزایش قیمت نفت به‌طور مستقیم بر هزینه‌های حمل‌ونقل و تولید اثر می‌گذارد و می‌تواند به افزایش سطح عمومی قیمت‌ها در اقتصادهای مختلف منجر شود. این موضوع به‌ویژه برای بانک‌های مرکزی اهمیت دارد، چراکه می‌توانند مسیر سیاست‌گذاری پولی را تحت تأثیر قرار دهد. در صورتی که تورم ناشی از افزایش قیمت انرژی تثبیت

بازار جهانی نفت در سایه تشدید تنش میان ایالات متحده آمریکا و ایران وارد یکی از بی‌ثبات‌ترین دوره‌های خود شده و قیمت‌ها را به‌شدت نوسانی کرده است.در چنین شرایطی، نفت دیگر نه صرفاً یک کالای اقتصادی، بلکه بازاری کاملاً سیاسی است که مسیر آینده آن بیش از هر زمان به تحولات جنگی گره خورده است. بازار جهانی نفت در هفته‌های اخیر وارد یکی از پرتنش‌ترین و در عین حال پیچیده‌ترین دوره‌های خود در سال‌های گذشته شده است؛ دوره‌ای که با شعله‌ور شدن درگیری مستقیم میان ایالات متحده آمریکا و ایران، عملاً قواعد سنتی قیمت‌گذاری در بازار انرژی را برهم زده و نفت را به دارایی‌ای تبدیل کرده که بیش از هر زمان دیگری به اخبار سیاسی و نظامی واکنش نشان می‌دهد.

بازار جهانی نفت در سایه تشدید تنش میان ایالات متحده آمریکا و ایران وارد یکی از بی‌ثبات‌ترین دوره‌های خود شده و قیمت‌ها را به‌شدت نوسانی کرده است.در چنین شرایطی، نفت دیگر نه صرفاً یک کالای اقتصادی، بلکه بازاری کاملاً سیاسی است که مسیر آینده آن بیش از هر زمان به تحولات جنگی گره خورده است.

به گزارش خبرآنلاین، بازار جهانی نفت در هفته‌های اخیر وارد یکی از پرتنش‌ترین و در عین حال پیچیده‌ترین دوره‌های خود در سال‌های گذشته شده است؛ دوره‌ای که با شعله‌ور شدن درگیری مستقیم میان ایالات متحده آمریکا و ایران، عملاً قواعد سنتی قیمت‌گذاری در بازار انرژی را برهم زده و نفت را به دارایی‌ای تبدیل کرده که بیش از هر زمان دیگری به اخبار سیاسی و نظامی واکنش نشان می‌دهد.

اگر تا پیش از این، داده‌های بنیادین مانند سطح ذخایر، میزان تولید اوپک و رشد اقتصادی چین نقش تعیین‌کننده‌ای در جهت‌دهی به قیمت‌ها داشتند، اکنون این «ریسک ژئوپلیتیک» است که به مهم‌ترین متغیر اثرگذار تبدیل شده و بازار را وارد فاز نوسان‌های تند و پیش‌بینی‌ناپذیر کرده است.

در ابتدای این بحران، قیمت نفت برنت که در محدوده‌ای نسبتاً باثبات و نزدیک به ۷۰ دلار در هر بشکه قرار داشت، تنها طی چند روز و همزمان با نخستین نشانه‌های درگیری نظامی، با جهشی کم‌سابقه مواجه شد و به کانال ۹۰ دلار وارد شد. این رشد سریع بیش از آنکه ناشی از کاهش واقعی عرضه باشد، حاصل شکل‌گیری انتظارات تورمی و نگرانی از اختلال در مسیرهای حیاتی انتقال انرژی بود. در واقع بازار پیش از آنکه با کمبود فیزیکی نفت مواجه شود، ریسک این کمبود را در قیمت‌ها لحاظ کرد و همین موضوع باعث شد شیب صعودی قیمت‌ها بسیار تندتر از دوره‌های مشابه در گذشته باشد.

با تشدید درگیری‌ها و افزایش تهدیدها علیه زیرساخت‌های انرژی در منطقه خلیج فارس، قیمت نفت وارد فاز دوم صعودی شد و حتی در مقطعی به نزدیکی ۱۳۰ دلار نیز رسید. در این مقطع، دیگر تنها انتظارات روانی عامل رشد قیمت نبود، بلکه نگرانی‌های واقعی درباره اختلال در عرضه نیز به آن اضافه شده بود. مهم‌ترین نقطه تمرکز بازار در این میان، تنگه هرمز بود؛ گذرگاهی که حدود یک‌پنجم نفت جهان از آن عبور می‌کند و هرگونه ناامنی در آن می‌تواند به‌سرعت به یک شوک عرضه در مقیاس جهانی تبدیل شود.

کاهش تردد نفتکش‌ها، افزایش هزینه بیمه حمل‌ونقل و احتیاط شرکت‌های کشتیرانی، همگی نشانه‌هایی بودند که بازار را به این جمع‌بندی رساندند که ریسک اختلال در عرضه دیگر صرفاً یک احتمال نیست، بلکه به واقعیت نزدیک شده است.

با این حال، ویژگی اصلی بازار در این دوره تنها

اخبار

جزئیات کامل نحوه فعالیت ادارات پس از نوروز

طبق اعلام معاون سرمایه انسانی سازمان اداری و استخدامی کشور، دستگاه‌های اجرایی با توجه به شرایط هر استان، نسبت به تعیین درصد حضور کارکنان اقدام می‌کنند. در استان تهران حضور ۲۰ درصدی کارکنان تعیین شده است و دستگاه‌ها موظفند این مصوبه را رعایت کنند.

به گزارش ایسنا ، ذبیح‌الله سلمانی، معاون سرمایه انسانی سازمان اداری و استخدامی کشور، در یک برنامه تلویزیونی اظهار کرد: دولت و سازمان اداری و استخدامی کشور در راستای استمرار خدمات عمومی و جلوگیری از وقفه در خدمت‌رسانی به مردم، در شرایط خاص، نسبت به تنظیم ساعت کاری و نحوه فعالیت دستگاه‌های اجرایی اقدام می‌کنند.

او افزود: این رویکرد مسبوق به سابقه است و در سال‌های گذشته نیز در مقاطعی مانند همه‌گیری کرونا، مدیریت مصرف انرژی و شرایط خاص کشور، با استفاده از ظرفیت‌های قانونی از جمله ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری و آیین‌نامه دورکاری مصوب سال ۱۳۸۹ میشت وزیران، نحوه فعالیت دستگاه‌ها، میزان حضور کارکنان و چگونگی ارائه خدمات تعیین و ابلاغ شده است.

ابلاغ بخشنامه ۱۴ اسفند و تفویض اختیار به استان‌ها

به گفته او در اسفند ۱۴۰۴ و در پی شرایط ایجادشده، دولت تدابیر لازم را اتخاذ و اختیار تنظیم ساعت کاری و نحوه فعالیت دستگاه‌های اجرایی را به سازمان اداری و استخدامی کشور واگذار کرد.

سلمانی ادامه داد: بر همین اساس، در تاریخ ۱۴ اسفند ۱۴۰۴ بخشنامه‌ای به تمامی دستگاه‌های اجرایی و استانداران ابلاغ شد که در آن، اختیار تعیین میزان حضور کارکنان و نحوه فعالیت ادارات به استانداران و رؤسای دستگاه‌ها تفویض شده است.

وی گفت: در این چارچوب، استانداران با توجه به شرایط هر استان، نسبت به تعیین درصد حضور کارکنان اقدام می‌کنند. در استان تهران حضور ۲۰ درصدی کارکنان تعیین شده است و دستگاه‌ها موظفند این مصوبه را رعایت کنند.

معاون سرمایه انسانی سازمان اداری و استخدامی کشور، تصریح کرد: در سایر استان‌ها نیز این درصد متفاوت است؛ به‌عنوان نمونه، در آذربایجان شرقی و اصفهان ۳۰ درصد، آذربایجان غربی ۲۰ درصد، البرز ۲۰ درصد، خراسان رضوی ۵۰ درصد و خوزستان ۴۰ درصد حضور کارکنان پیش‌بینی شده است. او ادامه داد: این تفاهات‌ها بر اساس شرایط هر استان و با تشخیص استانداران اعمال شده و دستگاه‌های اجرایی حق ندارند خارج از این مصوبات تصمیم‌گیری کنند.

لزوم تبعیت کامل دستگاه‌ها از مصوبات استانداری‌ها

به گفته او همه دستگاه‌های اجرایی موظفند مصوبات استانداری‌ها را به‌طور کامل اجرا کنند. به‌عنوان نمونه، در استان تهران با وجود تعیین حضور ۲۰ درصدی، گزارش‌هایی مبنی بر الزام حضور ۱۰۰ درصدی کارکنان در برخی دستگاه‌ها دریافت شده که خلاف بخشنامه است و باید اصلاح شود.

معاون سرمایه انسانی سازمان اداری و استخدامی کشور، افزود: اتخاذ تصمیمات خارج از چارچوب مصوبات، می‌تواند موجب اختلال در خدمت‌رسانی، ایجاد نارضایتی در میان کارکنان و تحمیل مسئولیت به دستگاه مربوطه شود.

اولویت‌های مشخص برای دورکاری

طبق اظهارات او در بخشنامه صادره، گروه‌هایی همچون افراد دارای معلولیت، زنان باردار، بانوان دارای فرزند زیر ۶ سال و بیماران قلبی در اولویت استفاده از دورکاری قرار دارند. سایر کارکنان نیز بر اساس تصمیم استانداران و شرایط هر استان می‌توانند از این ظرفیت استفاده کنند و در برخی موارد، حتی امکان انجام کامل وظایف به‌صورت غیرحضوری فراهم شده است.

توصیه به تعویق بازگشت از سفرهای نوروزی

سلمانی گفت: با توجه به احتمال بروز ترافیک در ورودی کلان‌شهرها، به‌ویژه تهران، توصیه می‌شود کارمندانی که در سفر هستند و جزو نیروهای ضروری محسوب نمی‌شوند، بازگشت خود را به روزهای پایانی هفته موکول کنند. این اقدام علاوه بر کاهش بار ترافیکی، به مدیریت بهتر شرایط و استمرار خدمات‌رسانی کمک خواهد کرد.